

Razgovor sa djecom o

ZADAĆI

ZADAĆA

Jedva ste nagovorili vašu devetogodišnja kćerku Mariyam, da nakon dugog dana u školi, završi domaći zadatak. Nakon što je kratko pokušala i nije uspjela shvatiti, totalno je frustrirana i želi odustati.

Kome ova situacija nije poznata? Problemi s domaćim zadacima često su pitanje sukoba broj jedan u mnogim porodicama. Roditelji koji žele ohrabriti i -motivirati svoju djecu, žele da se domaći zadatak pravilno završi. Domaći zadaci se smatraju važnim dijelom učenja, koje dijete ne smije zanemariti. Međutim, učenici često nisu voljni posvetiti mnogo vremena akademskom učenju izvan škole. Oni možda i ne shvataju potpuno sve zadatke i ono što bi trebali raditi. Štaviše, oni nisu u mogućnosti da zatraže pomoć ako su oba roditelja na poslu, dok se roditelji koji žele pomoći brzo pretvaraju u „pomoćne nastavnike“. Dakle, oni kontroliraju, podsjećaju i nameću sankcije svojoj djeci iz zabrinutosti da se zadaci u protivnom neće završavati ili će se izvršavati pogrešno. Kako bi se roditelji trebali ponašati u takvoj situaciji?

Izaberite neku od sljedećih mogućih reakcija i pogledajte kako se stvari mogu nastaviti i kakve prijedloge imamo za vas!

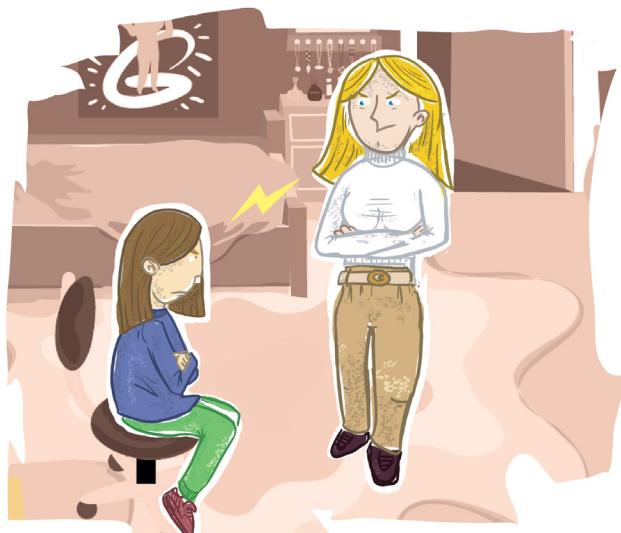

Pogledajte [stranu 2!](#)

Pogledajte [stranu 3!](#)

Savjete kako da se nosite sa "domaćom zadaćom" možete pronaći na [strani 6](#).

Ako tako reagirate, kao njezina majka (roditelj), sukob je neizbjegjan. Mariyam se ne snalazi sa zadacima i povrh svega, našla se suočena s vašim prigovorima. Osjeća se -krivom, dok ćeće joj vi vjerovatno zamjeriti njen negativan stav i nevoljkost. Taj bi se sukob mogao izbjegći ako pokušate suzbiti Mariyamov bijes "otvorenim komunikacijom". Više o otvorenoj komunikaciji pročitajte na [strani 4](#).

Kako možemo „otvoriti“ našu komunikaciju?

Prvo: Pokažite svom djetu šta ste razumjeli ili -zaključili iz njene poruke. Uzdržite se od interpretacije njenog načina govora i ponašanja. Samo dajte povratne informacije o onome što ste čuli ili vidjeli.

Drugo: Morate se potruditi da otvoreno iznesete vlastita osjećaja, misli, želje i potrebe. Budite oprezni, nemojte ih izražavati na nejasan način.

Treće: Odvojite dovoljno vremena za dijaloge i komunikaciju uopšte, pokazujući tako svom djetu: „Važan/na si mi. Zanimaju me tvoje misli, emocije, tvoj život“. To podstiče dubok osjećaj prihvatanja i jača samopouzdanje vašeg djeteta.

Ovom reakcijom otvoreno izražavate svoja opažanja. Prepoznajete da je Mariyam rastresena, ali ne ocjenjujete i ne kritikujete njen ponašanje. Time se izbjegava da se ona osjeća neshvaćeno i obezvrijedeno. Kratka pauza može ili motivirati vašu kćerku da brzo izvrši zadatke, ili ćete morati zajedno pronaći drugo odgovarajuće rješenje.

Važno je da oboje učestvujete u pozitivnoj interakciji, odnosu. Tako će vaše dijete shvatiti da je razumijete i prihvivate. Osjećat će se slobodnom podijeliti svoja shvatanja i osjećaje bez straha da će je možda osuditi ili ne voljeti. Kad sa djetetom otvoreno komunicirate, jačate njenu samoprocjenu. Znanje o vlastitim osjećajima i razmišljanjima omogućiti će vašoj kćerki da ponekad kritički razmatra i procjenjuje sebe. Tako će se smanjiti utjecaj mišljenja drugih o njoj. Ličnosti sa jakim identitetom su od presudnog značaja i preduvjet su za funkcioniranje demokratija.

Više o otvorenoj komunikaciji pročitajte na [strani 4](#).

Otvorena komunikacija

Komunikacija se ne odvija samo riječima. Također komuniciramo i neverbalno, govorom tijela (izrazima lica, držanjem, gestikulacijom). Štaviše, visina glasa takođe utječe na to kako će ljudi razumjeti našu poruku.

Nadalje, moraju se uzeti u obzir 4 različita aspekta poruke (informacija, odnos, privlačnost i samootkrivanje) kada se pokušava uspješno komunicirati.

Zaključak: nije jednostavno prenijeti poruku tako da pošiljalac poruke(u ovom slučaju Maryam) bude shvaćen na pravi način, a još je teže primaocu poruke da shvati njeno značenje, kao što možemo primjetiti u nemogućnosti Maryamine mame da shvati svoju kćerku.

Stoga je važno otvoreno razgovarati. Otvoren razgovor nam omogućava da jasnije izrazimo sve aspekte poruke i osigurava da jedni druge nećemo pogrešno razumjeti. Ponekad čak ni pošiljatelji možda ne znaju pravu namjeru poruke koju salju ili ponašanja. Na primjer, bebama i djeci koja nisu u stanju kontrolisati vlastita osjećanja, unutrašnja stanja i potrebe često nedostaje mogućnost da jasno komuniciraju. Stoga roditelji ili drugi odrasli trebaju te poruke otkriti (primjeri: Da li je dijete bolesno ili gladno? Da li mu nešto uzrokuje bol ili je samo umorno?). Može se desiti da 10-godišnji dječak ne zna izraziti svoje emocije. Izazov je da vi kao roditelj, pokušati razumjeti svoju djecu. Insistirajte na otvorenom razgovoru kako biste otkrili emocije svog djeteta..

Kako možemo „otvoriti“ našu komunikaciju?

FPrvo: Recite svojoj djeci šta ste razumjeli ili zaključili iz njihove poruke. Suzdržite se od interpretacijenihovih riječi ili pokreta. Samo pružite povratne informacije na osnovu onoga što ste čuli ili vidjeli.

Drugo: Takođe morate otvoreno saopštiti vlastita osećanja, misli, želje i potrebe. Oprezno, nemojte ih izražavati na nejasan način.

Treće: Omogućite dovoljno vremena za dijaloge i komunikaciju općenito. Tako djetetu pokazujete: "Važna si mi. Zanimaš me ti, tvoje misli, emocije i tvoj život." To stvara osjećaj prihvatanja i podstiče razvoj samopouzdanja kod vašeg djeteta.

Da biste iskoristili mogućnosti otvorene komunikacije, nastavite čitati na [strani 5!](#)

Trening otvorene komunikacije

Ovdje ćete pronaći različite svakodnevne životne situacije sa djecom. U svakom su slučaju date dvije različite roditeljske reakcije. Zamislite kako bi interakcija nastavila prema navedenoj reakciji i zapišite je.

Zatim razmislite o interakcijama uz pomoć sljedećih pitanja: Koja roditeljska reakcija vodi do boljeg razumijevanja djeteta i njegove situacije? Kako dijete može naći rješenje za svoj problem / situaciju? Kako roditelj može voditi dijete kroz svoje osjećaje, potrebe? Koja roditeljska reakcija vodi u sukob??

Na večeri²

4-godišnja Samantha ne želi jesti. Ona samo gnjavi svoj krompir.

A: "Samantha, prestani dramiti! Pojdi svoj krompir, ili ćeš ići u krevet bez priče pred spavanje! "Majka glasno govori sa podignutim prstom upozorenja.	B: "Vidim da samo gnjaviš svoju hranu i gledaš u tanjur. Rekla si da ne želiš ništa. Pretpostavljam da si umorna i nisi gladna. Jesam li u pravu?"
Kako će ova interakcija nastaviti? <hr/> <hr/> <hr/>	Kako će ova interakcija nastaviti? <hr/> <hr/> <hr/>

Ustajanje ujutro³

Desetogodišnja Olivia ostaje u krevetu i objašnjava: „Ne mogu danas u školu.“ Nakon tri poziva za buđenje, ona se žali: „Ostavite me na miru! Boli me!“

A: "Nisi bolesna, ustaj iz kreveta! I mi moramo raditi, pa čak i kada nismo za to raspoloženi."	B: (Zamislite reakciju u otvorenoj komunikaciji. Šta bi majka rekla?) <hr/> <hr/>
Kako će ova interakcija nastaviti? <hr/> <hr/> <hr/>	Kako će ova interakcija nastaviti? <hr/> <hr/> <hr/>

Vrijeme za obrok

Steve ima 14 godina. Već dvije sedmice odbija da jede večeru s ostatkom porodice, tvrdeći: „Nisam gladan!“ Sada, njegov otac želi da to ponašanje promijeni.

A: „Sve dok živiš sa nama, moraš poštovati naša pravila. Jedno od tih pravila je da zajedno jedemo. Sada dođi za sto.“	B: (Zamislite reakciju u otvorenoj komunikaciji. Šta bi otac rekao?) _____ _____
Kako će ova interakcija nastaviti? _____ _____ _____	Kako će ova interakcija nastaviti? _____ _____ _____

Savjeti i trikovi za rješavanje kontroverznih pitanja „domaćeg zadatka“

Prenosite odgovornost! Domaći zadaci su stvar učitelja i učenika. Kao roditelji, često nesvesno vršite pritisak na svoju djecu jer osjećate odgovornost za njihovu profesionalnu budućnost i sve što je s tim повезано. Ne upuštajte se u borbu za dominaciju, prenesite odgovornost za ispunjavanje domaćih zadataća svojoj djeti. Na taj način oni uče preuzeti odgovornost za svoje postupke i postaju samopouzdaniji u procesu odrastanja. Odgovorno ponašanje i djelovanje od vitalne je važnosti za vašu djecu kao buduće, autonomne građane u demokratskom društvu.

Kad domaći zadaci predugo traju ... To se može dogoditi iz različitih razloga. Možda su zadaci nejasni, ili su učenici nešto pogrešno shvatili. Međutim, djeca ponekad traže korisnu pažnju roditelja, shvatajući da će „kad imam poteškoće, roditelji doći i posvetiti mi svoje vrijeme i pažnju“. Ipak, mnoga djeca su preplavljenia domaćim zadacima i tako postaju obeshrabrena i frustrirana. Pokušajte otkriti uzrok prevelike količine vremena provedenog na domaćim zadacima, a zatim postupite u skladu s tim.

Male pauze su neophodne! Ako smatrate da vam se djete čini često frustrirano zbog zadaća ili preopterećeno mnoštvom zadataka bez radnog plana, zajedno sa svojim djetetom razradite raspored zadataka. Nemojte precijeniti njihovu sposobnost koncentracije i uključite kratke pauze u raspored rada svoje djece.

Domaći zadatak kao mjesto drugog sukoba? Osjećaju li se vaša djeca da su nastavnici nepravedni prema njima? Ima li problema u školi? Da li se vaša djeca osjećaju neshvaćeno? Problemi s domaćim zadacima mogu se pojaviti i iz drugih razloga. Odvojite vrijeme da shvatite osjećaje vaše djece i shvatite ih ozbiljno. Korisne, relevantne prijedloge i savjete možete pronaći pod naslovom „otvorena komunikacija“.

Razgovarajte sa nastavnicima svoje djece! Ako smatrate da vašoj djeti treba previše vremena za domaće zadatke, ili ako postoje drugi problemi sa zadacima, obratite se direktno njihovim nastavnicima i pravovremeno razgovarajte o vašim pitanjima i problemima. Na taj način se mogu rješiti veći problemi prije nego što vaša djeca postanu nesigurna zbog zadataka i kod kuće nastanu veći sukobi.

"Razgovaranje sa djecom vezano za domaću zadaću" se bazira na sljedećim izvorima:

¹ Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen.* Hannover: Humboldt, 33 ff.

² Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen.* Hannover: Humboldt, 32.

³ Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen.* Hannover: Humboldt, 44.

Braun, Liselotte. 2017. "Knatsch bei den Hausaufgaben- das muss nicht sein."» *Das Schweizer Elternmagazin Fritz und Fränzi*, April, 18-19.

Council of Europe. 2016. *Competences For Democratic Culture. Living together as equals in culturally diverse democratic societies.* Strasbourg: Council of Europe Publishing, 41 f.

Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen.* Hannover: Humboldt, 25 ff.